

www.kinderopvangkoos.nl

postbus 141, 8100 AC Raalte 0572 36 01 85 info@kinderopvangkoos.nl www.kinderopvangkoos.nl

VVE Beleidsplan Peuterspeelzaal De Vonkjes

Kinderopvang KOOS

juli 2018

VVE Beleidsplan

Peuterspeelzaal De Vonkjes

Voorwoord,

In dit VVE-beleidsplan staat beschreven op welke wijze De Vonkjes (onderdeel van Kinderopvang KOOS) binnen de peuterspeelzaal uitvoering wil geven aan de voor- en vroegschoolse educatie.

Dit VVE-beleidsplan is bestemd voor ouders, pedagogisch medewerkers, stagiaires, onderwijskrachten en andere belangstellende.

Het beleidsplan geeft de Gemeente Apeldoorn als subsidieverstrekker inzicht in de doelstellingen en activiteiten, welke met behulp van de verstrekte subsidie kunnen worden gerealiseerd.

Ouders worden aan de hand van dit VVE-beleidsplan geïnformeerd over onze visie en ons VVE-aanbod, zodat zij weten wat zij mogen verwachten en wat er van hen als ouders wordt verwacht.

In het kader van voorschoolse educatie en doorgaande leerlijnen is het voor het basisonderwijs van belang te weten wat de peuterspeelzaal op dit terrein biedt.

Het VVE-beleidsplan is de basis voor het werkplan op locatie.

Het VVE-beleidsplan is nooit af. Nieuwe ervaringen en nieuwe inzichten met betrekking tot de ontwikkeling van de kinderen en de begeleiding daarin, zijn voor directie, pedagogische medewerkers en ouders reden om dit VVE-beleidsplan te bekijken en indien nodig aan te passen.

Toepassingsgebied:

VVE wordt aangeboden bij PSZ De Vonkjes (onderdeel van Kinderopvang KOOS).

1. Inleiding

Vanuit het Rijk worden in het kader van het Onderwijsachterstandenbeleid gelden beschikbaar gesteld voor Voor- en vroegschoolse educatie. Doel hiervan is om kinderen al op jonge leeftijd zodanig te ondersteunen dat zij zonder achterstand op de basisschool kunnen starten.

Binnen de Gemeente Apeldoorn is een VVE stuurgroep actief, onder leiding van de heer P. van den Brand. In deze stuurgroep zitten leidinggevende van de verschillende locaties uit de gemeente Apeldoorn waar VVE wordt aangeboden.

Voor Kinderopvang KOOS locatie Ukkie zit N. Vels (VVE JOB-coach) in de stuurgroep. De stuurgroep bespreekt het VVE beleid van de Gemeente Apeldoorn en maakt afspraken en plannen om VVE beleid zo goed mogelijk te laten functioneren.

Verder ondersteunt de Gemeente Apeldoorn de VVE locatie door de inzet van een VVE jobcoach die de pedagogisch medewerkers ondersteunt en adviseert.

Jaarlijks legt Kinderopvang KOOS aan de Gemeente Apeldoorn verantwoording af over de inzet van de VVE gelden.

2. Werkwijze

Als basis voor onze VVE werkwijze wordt gewerkt met een VVE-programma Kaleidoscoop. Dit programma wordt op de peuterspeelzaal en op het kinderdagverblijf gebruikt.

Ter bevordering van de positieve effecten op de brede ontwikkeling van het jonge kind wordt aan alle kinderen die gebruik maken van het kinderdagverblijf en de peuterspeelzaal het programma geboden. Peuters met een taalontwikkelingsachterstand wordt extra ondersteuning geboden om achterstanden voor de start in groep 1 van het basisonderwijs te verminderen of zelfs op te heffen. Peuters met een VVE indicatie komen 3 ochtenden (min. 10 uur) op de peuterspeelzaal. Als er VVE activiteiten individueel of in een kleine groep worden gedaan, zorgt de leiding ervoor, dat in ieder geval de kinderen met een VVE indicatie aan de activiteit deelnemen. Alle kinderen met een VVE indicatie worden met behulp van het Ontwikkelingsvolgmodel nauwlettend in de gaten gehouden. Hierin is terug te vinden welke activiteiten er met het kind zijn uitgevoerd aan de hand van een plan van aanpak. Gegevens van de oudergesprekken en de ingevulde ontwikkelingslijnen komen hier ook in te staan.

3. Programma Kaleidoscoop

Wat is Kaleidoscoop

Kaleidoscoop is een speelleerprogramma voor baby's peuters en kleuters met speciale aandacht voor de taalontwikkeling. Kaleidoscoop komt uit Amerika en is in 1962 gestart.

Actief leren

Het 'actieve leren' staat centraal in de visie van Kaleidoscoop op de ontwikkeling van jonge kinderen. Van jongs af aan willen kinderen immers actief leren: ze willen zelfstandig ontdekken en leren beheersen. Of het nu gaat om leren lopen, een toren bouwen, kleuren herkennen of letters en woorden leren schrijven. Kinderen vinden leren leuk.

De 5 kenmerken van actief leren:

- Kinderen hebben de beschikking over uiteenlopende materialen zoals; blokken, doosjes etc. Hierin kunnen ze hun eigen creativiteit en fantasie in kwijt.
- De kinderen kunnen de materialen gebruiken, onderzoeken en ermee spelen zoals zij dat willen. Het wordt niet kant-en-klaar aangeboden.
- Ze kunnen hun eigen plannetjes maken, zelf bepalen waarmee ze willen spelen en wat ze gaan doen.
- De pedagogisch medewerkers respecteren de taal van de kinderen. De kinderen laten op hun eigen wijze weten, verbaal of non- verbaal, wat ze aan het doen zijn en wat zij gedaan hebben.
- De pedagogisch medewerkers ondersteunen wat de kinderen doen. Ze helpen hun spel uit te breiden door met ze te praten, mee te doen aan hun spel en hen te ondersteunen bij het oplossen van problemen.

Sleutelervaringen

Wij maken gebruik van sleutelervaringen in het volgen van de ontwikkeling van het kind. Alle sleutelervaringen geven een gedetailleerd beeld van de handelingen die passen bij de jonge kinderen en de soorten kennis die zij hebben. De sleutelervaringen zijn ingedeeld in de volgende groepen:

- Creatieve representatie:
 - Voorwerpen herkennen d.m.v. zintuigen (gezicht, gehoor, tastzin, smaak en reuk)
 - Handelingen en geluiden nadoen
 - Teken en schilderen
 - Doen alsof rollenspel
- Taal en ontluikende geletterdheid:
 - Met anderen praten over ervaringen van persoonlijke betekenis
 - Voorwerpen, gebeurtenissen en verbanden beschrijven
 - Op verschillende manieren schrijven
 - Plezier beleven aan taal
- Initiatief en sociale relaties:
 - Gevoelens in woorden uitdrukken
 - Meedoen aan groepsprogramma
 - Openstaan voor gevoelens van anderen
 - Keuzes maken, plannen maken en die kenbaar maken
- Seriatie:
 - Eigenschappen vergelijken: langer/korter
 - Verschillende voorwerpen rangschikken
- Hoeveelheid:
 - Hoeveelheden vergelijken
 - Voorwerpen schikken
 - Voorwerpen tellen
- Ruimte
 - Vullen en legen
 - Voorwerpen bij elkaar brengen en uit elkaar halen
- Tijd:

- Op een teken een handeling beginnen of beëindigen
- Verschillende snelheden ervaren
- Tijdsintervallen ervaren
- Dans en beweging:
 - Op de plek bewegen
 - Door de ruimte bewegen
 - Met voorwerpen bewegen plaatsen en dingen
- Muziek:
 - Zingen
 - Luisteren
 - Muziekinstrumenten bespelen
- Classificatie:
 - Vormen herkennen en beschrijven
 - Sorteren en samenbrengen van voorwerpen
 - Onderscheid maken tussen 'sommige' en 'alle'

Samen bieden al deze sleutel ervaringen een kader om de ontwikkeling op het gebied van sociaal emotioneel gedrag (contact met anderen), taal, cognitie (denken), creativiteit, spel, motoriek en andere ontwikkelingsgebieden in kaart te brengen.

Elke dag schrijven we voor alle kinderen die op die dag aanwezig zijn een anekdote. Aan dat stukje tekst koppelen wij (de PM-ers) een sleutelervaring. Stel het kind is aan het tellen, dan kun je de sleutelervaring 'hoeveelheid' er aan koppelen.

Uitdagende leeromgeving

Bij Kaleidoscoop leren kinderen zelf te kiezen voor het materiaal waar zij mee willen gaan spelen. Om dit de kinderen te kunnen leren, hebben we de inrichting van de groep en de buitenspeelplaats aangepast. Zo hebben we op de bakken waar het speelgoed in zit stickers met pictogrammen, tekeningen, foto's of woorden. De kinderen kunnen zo kiezen waar mee te spelen en dit zelf uit de kast halen, hiermee aan de gang gaan en weer opbergen.

Na het spelen hebben zij zelf de verantwoording het speelgoed op te ruimen in de goede doos en op de juiste plaats terug te zetten. Uiteraard zal een pedagogisch medewerker hierbij een oogje in het zeil houden. Kinderen leren zo op jonge leeftijd goed om te gaan met het speelgoed waar zij mee spelen en de ruimte om hen heen netjes te houden.

Ook met het buitenspeelmateriaal wordt op deze wijze gewerkt. Kinderen kunnen zelf kiezen of zij gaan spelen met een fiets, bal of bijvoorbeeld taartjes bakken in de zandbak. Na afloop ruimen de kinderen samen met de pedagogisch medewerker het speelgoed op.

Dagschema

Het vaste dagschema is een van de belangrijkste onderdelen van kaleidoscoop. Vast dagschema betekent dat iedere dag dezelfde volgorde wordt aangehouden. Het idee achter deze indeling van tijd is dat het de kinderen, maar ook de pedagogisch medewerker, steun geeft door een vast dagritme. Door de vaste volgorde van de dag aan te houden weten kinderen van tevoren wat ze gaan doen. Zo kunnen ze zich daarop instellen en keuzes maken in wat ze willen gaan doen. Omdat kinderen weten wat ze te wachten staat, biedt dit veel veiligheid omdat ze weten wat er komen gaat.

Interactie en initiatief binnen het dagschema

Bij Kaleidoscoop staat de actieve betrokkenheid van kinderen centraal. Een vast onderdeel is een plan maken bij het vooruitkijken, in welke hoek wil ik gaan spelen, en wat ga ik daar doen. Bij het terug kijken kunnen ze vertellen wat ze hebben gedaan of hebben gemaakt. De pedagogisch medewerker speelt hier een grote rol in door de hoeken uitdagend te maken voor de kinderen. Zodat ze daar kunnen spelen en

spullen spelenderwijs kunnen leren herkennen of ontdekken. De pedagogisch medewerkers hebben grote invloed op de ontwikkeling van het kind.

De kleine en de grote groep

Bij de peuterspeelzaal is een vast onderdeel van het dagschema de kleine en de grote groep. Maar wat is de kleine en grote groep?

Kleine groep:

Tijdens de kleine groep werken we met 5 á 6 kinderen. De activiteiten plannen we op basis van de interesses van de kinderen. Ook kijken we naar de sleutelervaringen, zodat de activiteiten aansluiten bij de ontwikkeling van het kind en het de ontwikkeling stimuleert.

Voorbeelden van activiteiten in de kleine kring zijn: blaadjes verzamelen, bloemen verzorgen, boekje voorlezen, introduceren van nieuw speelmateriaal of beginnen met tellen/kleuren. We leggen dan de aandacht op: aanleren van nieuwe woorden, uitleggen van de begrippen (denk hierbij aan: groot-klein, lang-kort, hoog-laag).

Grote groep:

Tijdens de grote groep werken wij met de hele groep. De kinderen mogen regelmatig bepalen wat we gaan doen. De kinderen leren een gezamenlijk repertoire op te bouwen, ervaren hoe het is om een activiteit met z'n allen te doen, hun ideeën te delen en te leren van elkaar.

Voorbeelden van activiteiten in de grote groep zijn: verjaardag vieren, spelletjes (zoals pakkertje, tikkertje, verstopperje), dansen op muziek, bewegingsliedjes zingen.

Taal

Het stimuleren van taal is van groot belang wanneer je werkt met kinderen. De hele dag zijn we met taal bezig en de ontwikkeling ervan. Tijdens het spelen heb je contact waarbij je met het kind praat. Dit is een leuk moment voor interactie.

Wanneer je bezig bent met spelen en interactie ben je ook aan het observeren. Je let op de taalontwikkeling van het individuele kind. Daarbij maken we anekdotes waarbij je let op de sleutelervaringen.

Observatie

Observaties zijn een vast onderdeel van de methode. De pedagogisch medewerkers maken dagelijks een aantekening van wat kinderen precies doen. Hierdoor krijg je veel informatie over het kind op de gebieden van sociale-, cognitieve-, lichamelijke-, en taalontwikkeling. Deze informatie gebruiken de pedagogisch medewerkers om te kijken op welke gebieden een kind aandacht nodig heeft en/of welke gebieden het kind voorop loopt. Hierdoor kunnen de pedagogisch medewerkers aan de ouders laten zien hoe het kind zich ontwikkelt. De samenwerking met ouders vinden we van groot belang omdat de ouders de opvoeders zijn. Het is daarom belangrijk dat de pedagogisch medewerker met de ouders overleggen wat er allemaal gebeurt rondom hun kind. Zij krijgen via een ouderportaal een dagoverzicht, zodat ze kunnen zien wat er allemaal op het kinderdagverblijf wordt gedaan. Deze activiteiten kunnen hierdoor ook thuis gedaan worden met het kind.

4. Ouderbetrokkenheid

De ouderbetrokkenheid heeft een positieve invloed op het leerproces van het kind. Het is dan ook van belang om de ouders bij het kaleidoscoopprogramma en de aangeboden activiteiten te betrekken, zodat de doorgaande lijn thuis ook wordt gestimuleerd. Ouders worden geïnformeerd over de activiteiten tijdens een overdracht door de pedagogisch medewerker. Ook kunnen zij thuis inloggen in het ouderportaal en lezen wat hun kind die dag aan activiteiten heeft gedaan. Zo kunnen zij met het kind terugkijken op de dag en de activiteiten doen die aansluiten op hetgeen dat is gedaan op de peuterspeelzaal.

Om peuters optimale ontwikkelingskansen te kunnen bieden, heeft Ukkie wel een taak ten opzichte van ouders. De ouders zijn en blijven voor hun peuters. Het vormgeven van de doorgaande ontwikkelingslijn zal in de eerste plaats door de ouders in de thuissituatie vormgegeven moeten worden. Informatie uitwisseling, overleg en afstemming m.b.t. de aanpak van de individuele peuter zijn taken die Ukkie ten opzichte van ouders heeft.

Voor veel ouders werkt de informatie-uitwisseling als extra ondersteuning. Door het laagdrempelig karakter leggen ouders vragen, zorgen en andere opvoedkwesties neer bij de pedagogisch medewerkers. Wanneer het betrekking heeft op opvoedondersteuning heeft de pedagogisch medewerker een verwijzende taak. Het uitvoeren van dit aanbod moet door gespecialiseerde deskundigen gebeuren. Ten aanzien van signalering van een taalontwikkelingsachterstand bij een peuter worden de ouders intensief betrokken en hun wordt verzocht ondersteuning te bieden bij de extra begeleiding door de pedagogisch medewerker.

Uitgangspunten van het ouderbeleid

In een goed contact tussen pedagogisch medewerker en ouder is er wederzijds vertrouwen in elkaar, een vertrouwensband.

Ukkie hanteert daarbij de volgende uitgangspunten:

- Doel dat alle ouders zich thuis voelen op de locatie
- Aan de hand van het plan van aanpak en het ingevulde Ontwikkelingsvolgmodel, krijgen ouders 3x per jaar een oudergesprek hoe de ontwikkeling van hun peuter verloopt.
- Ouders krijgen voldoende gelegenheid om hun wensen en hun kritiek over te brengen.
- ouders met verschillende visies en gewoonten in de opvoeding voelen zich geaccepteerd en gerespecteerd.
- Ouders kunnen advies krijgen ten aanzien van de ontwikkeling, verzorging en opvoeding.

Wat kan de ouder van de pedagogisch medewerker verwachten en wat verwacht de pedagogisch medewerkers van de ouders:

- Een open contact, omdat dit de basis legt voor de ontwikkeling van de peuter.
- Betrokkenheid, zij delen de zorg en de opvoeding.
- Respect voor de werkwijze, medewerking en erkenning van regels en grenzen die er zijn.

Het contact tussen de ouder en de pedagogisch medewerker betreft altijd zaken die te maken hebben met de eigen peuter. Dit betekent dat er geen informatie gegeven wordt over andere peuters.

- Respect voor eigen taal.
- Bij kinderen met een ontwikkelingsachterstand wordt verwacht dat de ouder in de thuissituatie de peuter extra begeleid.
- De ouder neemt de tijd om thuis het kind voor te lezen.

De contacten tussen ouder en de pedagogisch medewerker krijgen vorm door;

- Korte gesprekken tijdens het brengen en halen
- 3x per jaar een 10 minuten gesprek
- 4 x per jaar een VVE ouderavond
- Op afspraak

5. Personeel

De pedagogisch medewerkers van PSZ De Vonkjes hebben minimaal een diploma SPW3. De pedagogisch medewerkers hebben reeds een certificaat om te werken met Kaleidoscoop.

Het management en de jobcoach van KDV/PSZ Ukkie zal zorg dragen voor de borging van Kaleidoscoop. Dit doen zij door observatie en feedback gesprekken met de pedagogisch medewerkers.

De pedagogisch medewerker is eindverantwoordelijke voor het inhoudelijke aanbod, de werkwijze op de groep en het volgen van de ontwikkelingen van de peuters. De pedagogisch medewerker is ook degene die de oudergesprekken, behorend bij het volgsysteem, voert. Bij eventuele zorgen omtrent de ontwikkeling is zij verantwoordelijk voor de contacten met ouders en zorgcoördinator van het CJG.

Naast de medewerkers in vast of tijdelijk dienstverband hebben we ook regelmatig stagiaires die ons team versterken.

Wij verwachten van ons personeel dat zij enthousiast en gemotiveerd zijn om de kinderen te begeleiden. Ouders mogen verwachten dat hun kinderen op een deskundige en vriendelijke wijze worden begeleidt.

6. Groepssamenstelling.

De peuterspeelzaal heeft zoveel mogelijk vaste pedagogisch medewerkers. De leidster kind/ratio bedraagt 2 pedagogisch medewerkers en max. 16 peuters.

7. Warme overdracht

KOOS werkt met een warme overdracht naar de basisscholen in Apeldoorn.

Voor de warme overdracht naar de basisscholen neemt de pedagogisch medewerker contact op met de leraar of lerares van groep 1 van de desbetreffende basisschool om een afspraak te maken.

Tijdens de overdracht wordt aandacht besteed aan de ontwikkeling van het kind en aangegeven dat het kind meegedaan heeft in het VVE traject en of er nog andere bijzonderheden zijn. De kinderen worden objectief overgedragen zonder enig vooroordeel. Na de overdracht kan de basisschool aansluiten op de ontwikkeling van het kind.

Vooraf aan het gesprek met de basisschool, wordt met de ouders/verzorgers de overdracht besproken.